Gemeenteraad
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl/gemeenteraad

Gemeente Utrecht

VERSIE VOOR BESLUITVORMING

GGDrU
M. Sprenger
Postbus 51
3700 AB ZEIST

Behandeld door	Marianne van der Velde	**Datum**	volgt
E-mail	marianne.van.der.velde@utrecht.nl	**Ons kenmerk**	34158128
Bijlage(n)		**Onderwerp**	Zienswijze Ontwerpbegroting GGDrU 2027
Uw kenmerk	UIT-2026/12041/IK	**Verzonden**	
Uw brief van	7 april 2026	Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte heer Sprenger,

De gemeenteraad van Utrecht heeft kennisgenomen van de (ontwerp)begroting 2027-0 van de GGD regio Utrecht (GGDrU). Wij danken u voor het toezenden van de stukken en de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

We spreken onze waardering uit voor de inzet van GGDrU voor de publieke gezondheid in de regio en voor de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de gezamenlijke opgaven. Tegelijkertijd constateren wij dat de financiële en maatschappelijke uitdagingen groot blijven, zowel voor gemeenten als voor GGDrU. Wij maken daarom graag gebruik van de mogelijkheid om een aantal aandachtspunten mee te geven.

We hechten groot belang aan een adequate crisis- en pandemische paraatheid. In het licht van recente landelijke ontwikkelingen, waarbij het kabinet per 1 januari 2029 structurele middelen voor pandemische paraatheid beschikbaar stelt, constateren wij dat deze nog beperkt zichtbaar zijn in het meerjarenbeeld en de risicoparagraaf van de begroting
Wij begrijpen dat de exacte omvang en uitwerking van deze middelen op dit moment nog niet volledig bekend zijn en dat hier in de huidige meerjarenraming tot en met 2030 nog geen rekening mee is gehouden. Daarbij is aangegeven dat deze middelen worden verwerkt in de begrotingswijziging 2027-1 en in de begroting 2028 en verder.
Wij gaan er van uit dat deze landelijke ontwikkelingen en de bijbehorende financiële consequenties expliciet worden opgenomen in de begrotingswijziging 2027-1 en in opvolgende jaren, dan wel dat de impact, risico's en onzekerheden rondom pandemische paraatheid duidelijk worden geduid. De raad vindt het belangrijk hierover in goed overleg zicht te houden op de gevolgen voor de regionale publieke gezondheid en de financiële positie van de GGD Regio Utrecht.

Financieel meerjarenbeeld en transparantie
We constateren dat realisatiecijfers van voorgaande jaren en vergelijkende cijfers bij beleidsindicatoren ontbreken(p.32 in de ontwerpbegroting 2027 GGDrU). Wij verzoeken u deze toe te voegen, zodat de raad beter inzicht krijgt in de ontwikkeling van prestaties en financiën, conform artikel 19 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Tevens constateren wij dat de formele grondslag voor de kostenverdeling over gemeenten niet volledig inzichtelijk is. Wij verzoeken u om toe te lichten hoe de huidige werkwijze zich verhoudt tot de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling omtrent de bijdrageverordening (artikel 42), en aan te geven op welke wijze en termijn de kostenverdeling formeel is of zal worden geborgd.

AZWA-middelen en rolverdeling
Daarnaast constateren we dat in de begroting op onderdelen wordt ingegaan op de inzet van AZWA-middelen, terwijl een integrale duiding van deze inzet en de daarbij behorende rolverdeling nog ontbreekt. De raad hecht eraan te benadrukken dat de opdracht ten aanzien van AZWA bij de afzonderlijke gemeenten ligt, en dat uitvoering door de GGDrU pas aan de orde is voor zover en nadat gemeenten daar expliciet toe besluiten.
Wij vinden het van belang dat de begroting hierin zorgvuldig en terughoudend blijft, en niet vooruitloopt op besluiten over een eventuele uitvoering op regionaal niveau. Wij verzoeken u daarom om in de definitieve begroting inzichtelijk te maken hoe met AZWA-middelen wordt omgegaan, uitgaande van deze rolverdeling, zowel in algemene zin als in relatie tot specifieke programma's, risico's en financiële consequenties. Daarbij achten wij het wenselijk dat helder wordt aangegeven op welke wijze afstemming, coördinatie en regie plaatsvinden met betrekking tot de AZWA-middelen in samenspraak met de gemeenten, conform eerdere opmerkingen van de raad in de zienswijze op de kaderbrief 2027.

Meerjarig perspectief forensische geneeskunde
We zien dat de kosten voor forensische geneeskunde blijven toenemen, onder andere als gevolg van volumegroei. Wij missen daarbij een meerjarig perspectief op deze ontwikkeling.
Wij verzoeken u inzicht te geven in de verwachte ontwikkeling van deze kosten in de komende jaren en de onderliggende oorzaken, zodat gemeenten hierop kunnen anticiperen in hun eigen begrotingscyclus.

Meerjarig perspectief Meld- en Adviespunt Bezorgd (MAB)
We hebben zorgen over de financiële houdbaarheid van de afspraken, mede gezien de toenemende vraag naar het MAB. Voor de periode 2026-2029 zijn inmiddels vierjarige afspraken gemaakt met gemeente Utrecht om de toekomstbestendigheid te waarborgen. Wij verzoeken u om deze afspraken te verwerken in de definitieve begroting en aan te geven welke gevolgen dit heeft voor de financiële ontwikkeling van het MAB.
Uit de kwartaalcijfers over het eerste kwartaal van 2026 blijkt dat het aantal meldingen voor de gemeente Utrecht circa 30% boven de prognose ligt. Dit blijft bij de raad zorgen oproepen over de financiële houdbaarheid van de huidige afspraken. Wij verzoeken u daarom toe te lichten welke sturingsmogelijkheden beschikbaar zijn om de instroom beheersbaar te houden met behoud van kwaliteit en continuïteit. De huidige tekst suggereert dat de nieuwe financieringsafspraken de groei afdoende opvangen. Wij verzoeken u deze passage te herformuleren, omdat de raad het van belang acht dat tijdige bijsturing mogelijk blijft. De huidige passage interpreteren wij als op het moment dat de 10% grens genaderd is er geen sturingsmogelijkheden meer zijn anders dan alleen het stoppen met de dienst.

Transformatieopdracht Kennis- en adviesfunctie GGDrU
We onderkennen het belang van de transformatieopdracht van GGDrU, gericht op het versterken van de kennis- en adviesfunctie en het beter ondersteunen van gemeenten bij grote maatschappelijke opgaven. Wij steunen deze ontwikkeling inhoudelijk en zien de meerwaarde voor de regio. Tegelijk constateren wij dat de transformatieopdracht in de voorliggende begroting nog niet concreet financieel is uitgewerkt en dat inzicht ontbreekt in de bijbehorende investeringen, beoogde besparingen en verdeling van kosten tussen gemeenten.
Daarbij benadrukt de raad dat de gemeente Utrecht, conform de bestaande taakverdeling met de GGDrU, zelf invulling geeft aan onderdelen van de kennis- en adviesfunctie, waaronder gezondheidsbeleid en -onderzoek. Dit brengt een afwijkende positie met zich mee, waarvoor passende financiële afspraken noodzakelijk zijn.

We hechten aan transparantie op dit punt en verzoekt GGDrU om in volgende begrotingen middels een separate uitwerking helder inzicht te geven in de financiële consequenties, het meerjarig

perspectief en de wijze waarop deze recht doen aan de werkwijze en positie van individuele gemeenten. Daar waar de besparingen en/of baten wel bij gemeentes verwacht worden, ziet de gemeente Utrecht graag welke orde van grootte dat heeft.

Taakindeling en vergelijkbaarheid
De nieuwe indeling naar A-, B- en C-taken maakt het minder eenvoudig om deze begroting te vergelijken met eerdere begrotingen. De raad hecht aan transparantie in het onderscheid tussen basistaken en maatwerktaken. Wij verzoeken u daarom om in de definitieve begroting een duidelijke transponering of vergelijkingsmatrix op te nemen tussen de oude en de nieuwe indeling, inclusief een toelichting op eventuele inhoudelijke verschuivingen, conform artikel 4 BBV. Op deze manier kan de raad zowel inzicht krijgen in de A-, B- en C-taken als het vertrouwde overzicht behouden van de onderscheiden basistaken en maatwerktaken, zoals dat in de eerdere viervlak-indeling het geval was.

Tot slot
We waarderen het aanbod van GGDrU om het gesprek te blijven voeren over de financiële en inhoudelijke uitdagingen en maakt hier graag gebruik van.

Wij verzoeken u onze zienswijze te betrekken bij de verdere besluitvorming over de begroting 2027.

Hoogachtend,
Gemeenteraad van Utrecht,

de griffier,
Miguel Israel

de voorzitter,
Sharon A.M. Dijksma